

ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΚΑΙ ΚΡΙΣΗ

Η

Η ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Χρειάστηκαν λιγότερο από έξι μήνες για να γίνει αντιληπτό και στον πιο καλόπιστο πως η κυβέρνηση Παπανδρέου υποτάσσεται πλήρως στις επιταγές του χρηματιστηριακού κεφαλαίου και αναιρεί όλες τις μεγάλοστομες προεκλογικές της δεσμεύσεις. Τα μέτρα που ανακοινώθηκαν προσφέρουν βορά την εργατική τάξη και τμήματα των μικροαστών στις απαιτήσεις των δανειστών. Φυσικά η πολιτική απόφαση μετακύλισης της κρίσης στις πλάτες των εργαζομένων αναζητά τη νομιμοποίησή της στην επίκληση της εθνικής ενότητας. Ανεξάρτητα από το αν πείθει, ο νέος πατριωτισμός πιστοποιεί πως τα νέα μέτρα, έχουν ως στόχο τη διαμόρφωση μιας νέας ισορροπίας ανάμεσα στις κοινωνικές τάξεις. Ήδη συνδικάτα και αριστερά πραγματοποιούν κινητοποιήσεις, δίχως όμως ένα ξεκάθαρο σχέδιο κλιμάκωσης και συγκεκριμένους στόχους πάλης. Το στοίχημα των επόμενων εβδομάδων είναι αν η Ελλάδα θα αποτελέσει το παράδειγμα για την «επίλυση» της κρίσης εις βάρος των εργαζομένων ή αντίθετα την απαρχή μια γενικής αντεπίθεσης στις επιταγές των αγορών.

Κρίση υπερσυσσώρευσης κεφαλαίων

Το Σεπτέμβριο του 2008, η χρεοκοπία της Lehman Brothers, εγκαινίασε τυπικά την παγκόσμια οικονομική κρίση. Ήδη από τον Αύγουστο του 2007, με αφορμή την κατάρρευση των επισφαλών στεγαστικών δανείων η παγκόσμια οικονομία άρχισε να εκτονώνει τις τρομακτικές της ανισορροπίες βυθιζόμενη με γοργούς ρυθμούς σε ένα μακρύ κύμα ύφεσης. Εκατοντάδες τράπεζες χρεοκοπούν, επιχειρήσεις κλείνουν, οι άνεργοι πολλαπλασιάζονται και ουσιαστικά μπροστά στα μάτια μας συντελείται αυτό που η αστική οικονομική σκέψη αποκαλεί δημιουργική καταστροφή. Στη μαρξιστική ορολογία η διαδικασία απαξίωσης των κεφαλαίων περιγράφεται ως κρίση υπερσυσσώρευσης κεφαλαίου. Ουσιαστικά αφού το κεφάλαιο ενδιαφέρεται για την κερδοφορία του, η αδυναμία του να αντλήσει ικανοποιητικά ποσοστά κέρδους και επομένως να αναπαραχθεί είναι συνοπτικά η αιτία που δημιουργεί τις οικονομικές κρίσεις. Όταν η πραγματική οικονομία δεν προσφέρει ικανοποιητικά ποσοστά κέρδους, το κεφάλαιο θα τα αναζητήσει στην πλασματική: σε μετοχές, ομόλογα, παράγωγα κάθε μορφής που θεωρητικά αντανakλούν διαδικασίες στην πραγματική οικονομία. Τα κερδοσκοπικά αυτά κεφάλαια υπολογίζονται περίπου στα 600τρίς\$ κι αν τα νούμερα από μόνα τους δε λένε κάτι, μιλάμε για 10 φορές τα παγκόσμια ΑΕΠ. Αυτή η γιγάντωση του κερδοσκοπικού κεφαλαίου, που αξίζει να σημειωθεί δεν είναι κάτι εχθρικό σε σχέση με το παραγωγικό —αν δεν είναι πολλές φορές ένα και το αυτό— σε συνδυασμό με την καταναλωτική έκρηξη, με δανεικά φυσικά, στις ανεπτυγμένες μητροπόλεις αποτέλεσε την μορφή του καπιταλισμού την τελευταία εικοσαετία και προετοίμασε φυσιολογικά την παρούσα οικονομική κρίση.

Προφανώς οι παραπάνω θεωρητικές διαπιστώσεις είναι γνωστές, παραμένει όμως αξιοπερίεργο πως εδώ και ενάμιση χρόνο η αριστερά δεν έχει καταφέρει να τις μετουσιώσει σε συγκεκριμένη πολιτική πρόταση. Οι πανηγυρισμοί για τη χρεοκοπία του

νεοφιλελεύθερου μοντέλου και τη δικαίωση της αριστερής κριτικής εξέφραζαν την αισιοδοξία πως η κρίση θα φέρει στο προσκήνιο την αριστερά. Δυστυχώς η πραγματικότητα δεν κινείται τόσο σχηματικά και σε περιόδους κρίσης η Αριστερά μπορεί κάλλιστα να ξεπεραστεί από την ταχύτητα των εξελίξεων, αν δεν προτάξει ένα συγκεκριμένο, χειροπιαστό ριζοσπαστικό λόγο που θα συνοδεύεται από την αντίστοιχη αποφασιστικότητα και τόλμη.

Η κρίση του χρέους και οι «αόρατοι» κερδοσκοπικοί

Κατ' αρχήν να ξεκαθαρίσουμε πως η κρίση του χρέους είναι τμήμα της συστημικής κρίσης και επομένως πρόκειται για πραγματική κρίση. Δεν πρόκειται για κάποιο πρόσχημα της αστικής τάξης ή για ιδεολόγημα των μηχανισμών προπαγάνδας. Αυτό δε σημαίνει πως οι προτεινόμενες λύσεις από τη μεριά των κυρίαρχων δεν είναι ιδεολογία ή δε στοχεύουν στο τσάκισμα των μεταπολεμικών εργατικών κατακτήσεων. Η πιστωτική έκρηξη της τελευταίας δεκαετίας με τη χορήγηση κάθε είδους δανείων, εξέφραζε την ανάγκη όχι να τονωθεί, έστω και τεχνητά, η ζήτηση όπως νομίζουν αφελώς οι κευνσιανιστές και ορισμένοι αριστεροί αναλυτές. Η τόνωση της ζήτησης ήταν απλά αποτέλεσμα, η αιτία ήταν το κέρδος του τραπεζικού κεφαλαίου από το ύψος του επιτοκίου. Αντίστοιχα οι τιτλοποιήσεις δανείων και τα νέα χρηματοοικονομικά προϊόντα, όπως τα ασφάλιστρα για τον κίνδυνο αποπληρωμής δανείων (CDS) ήταν ο μηχανισμός για την άντληση υπεραξιών από το χρηματιστηριακό κεφάλαιο που όπως είδαμε αποσύρθηκε από την πραγματική οικονομία, αναζητώντας άλλου τις αποδόσεις του. Η γιγάντωση αυτής της αγοράς, η υπαγωγή της στα κάθε λογής hedge funds, η διάσωσή του τραπεζικού συστήματος τον Οκτώβριο του 2008, οδήγησαν στην εκτίναξη των χρεών, δημόσιων και ιδιωτικών.

Στην Ελλάδα εκτός από τα παραπάνω, οι εθνικοί στόχοι της προηγούμενης περιόδου, ολυμπιακοί αγώνες, δημόσια έργα υπερτιμολογημένα και τα εξοπλιστικά προγράμματα «προσέφεραν» στον ελληνικό λαό δημόσιο χρέος 300δισ\$, μαζί με το ιδιωτικό περίπου 600δισ\$. Ε, λοιπόν τώρα οι χθεσινοί δανειστές που ενίσχυαν την ισχυρή Ελλάδα και αποτέλεσαν το καύσιμο της ανάπτυξης της και της κερδοφορίας των ελληνικών επιχειρήσεων, ζητούν τους τόκους των δανείων τους. Αυτοί είναι οι αόρατοι κερδοσκοπικοί, η αριστοκρατία του χρήματος που απαιτεί να πληρωθεί, ακόμα κι αν χρειαστούν μέτρα που θα βαρύνουν την ύφεση. Το κεφάλαιο δεν ενδιαφέρεται για την κοινωνική συνοχή, η διαχείριση του πολιτικού ρίσκου είναι δουλειά του συλλογικού εκφραστή των καπιταλιστών, του αστικού κράτους. Εξάλλου οι αντιφάσεις και ο ανορθολογισμός του καπιταλισμού, δεν είναι απλά μια θεωρητική διαπίστωση αλλά απτή πραγματικότητα. Επομένως η πληρωμή των τόκων πάνω απ' όλα, ακόμα κι αν αφήσει πίσω της καμένη γη.

Φυσικά δεν πρόκειται για κάποια ανθελληνική συνωμοσία, βολικό ψέμα για να συστρατευθούμε όλες οι τάξεις ενάντια στην κερδοσκοπική επίθεση. Πριν από την Ελλάδα, η Ισλανδία, οι βαλτικές χώρες, η Ουγγαρία, το Ντουμπάι ή χρεοκόπησαν ή αφέθηκαν στην αγκαλιά του ΔΝΤ. Η Ελλάδα όμως είναι χώρα του ευρώ, κράτος δηλαδή του σκληρού πυρήνα των καπιταλιστικών χωρών. Αυτή είναι η διαφορά που περιπλέκει την κατάσταση. Μια χρεοκοπία της Ελλάδας θα αποδυναμώσει τόσο το ευρώ, ενδεχομένως θα διαλύσει σε πρώτη φάση την ΟΝΕ, κλονίζοντας το οικοδόμημα της ΕΕ. Ο ευρωπαϊκός καπιταλισμός όμως έχει επενδύσει το μέλλον του στην προοπτική της ενοποίησης, ώστε να μπορέσει να ανταγωνιστεί γεωπολιτικά τους υπόλοιπους ιμπεριαλισμούς για την παγκόσμια ηγεμονία. Το ισχυρό ευρώ ως το νέο αποθεματικό νόμισμα συμπύκνωνε αυτήν ακριβώς την προσδοκία. Από την άλλη μεριά οι εσωτερικές αντιφάσεις της ΟΝΕ και της ΕΕ, αποκαλύπτονται λόγω και εξαιτίας της μακράς ύφεσης. Σε αυτό το πλαίσιο κάθε μεμονωμένος καπιταλισμός προσπαθεί να εδραιώσει τη θέση του με τους υπερεθνικούς

οργανισμούς να δοκιμάζουν τη συνοχή τους. Αυτή η αντιφατικότητα ερμηνεύει εν μέρει τη σύγχυση των ευρωπαϊών ηγετών και την αδυναμία τους να υλοποιήσουν κάποιο σχέδιο αντιμετώπισης της κρίσης από τη δική τους σκοπιά. Αυτή ακριβώς όμως η συγκυρία είναι που δίνει την ευκαιρία στην αριστερά να απευθυνθεί σε εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους που μέχρι πρότινος είχαν κάθε μορφής αυταπάτες για τον καπιταλισμό και που η κρίση διαλύει τις βεβαιότητες τους.

Συστημική κρίση και αριστερά

Με τον όρο συστημική κρίση, δεν εννοούμε την τελική κρίση του συστήματος, γιατί πολύ απλά δεν υπάρχει τέτοια. Όπως όμως η οικονομική κρίση συνίσταται στη δυσκολία αναπαραγωγής του κεφαλαίου, η συστημική της διάσταση σηματοδοτεί πως ο κοινωνικός σχηματισμός που αρθρώνεται πάνω στην οικονομική βάση (και είναι ο εγγυητής των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής) **αδυνατεί να αναπαραχθεί και το κοινωνικό σύστημα πια βρίσκεται σε ανισορροπία**. Πιο συγκεκριμένα γύρω από την αστική τάξη, σχηματίζεται ένα μπλοκ εξουσίας με υλικά συμφέροντα ή και με φαντασιακή ταύτιση με τους αστούς, ένα **άρχον οικοδόμημα**, κατά τον Πουλαντζά, που αποκρυσταλλώνει την αστική ηγεμονία. Μικροαστικά στρώματα, εργατική αριστοκρατία, κρατικοδίαιτα στελέχη είναι ένα παρασιτικό συγκρότημα που την τελευταία εικοσαετία στήριζε ανεπιφύλακτα κάθε επιλογή της αστικής τάξης.

Τώρα που ο κοινωνικός σχηματισμός αναζητά νέο σημείο ισορροπίας, που οι μικροαστοί διαπιστώνουν πως η κοινωνική κινητικότητα έχει και αντίστροφη ροή και χάνουν σταδιακά αλλά και απότομα την εμπιστοσύνη τους στην άρχουσα τάξη, καθώς μένουν έξω από το παιχνίδι, τι πράττει η αριστερά; Αυτή τη στιγμή που ο ελληνικός καπιταλισμός παρασύρεται στη δίνη της παγκόσμιας ύφεσης και των ιδιαίτερων του παθογενειών, η **αριστερά αντί να οξύνει τις αντιθέσεις αυτές, παρατηρεί μουνδιασμένη τις εξελίξεις ή περιορίζεται σε αμυντική στάση** σε ένα βαθμό πράττοντας ό,τι θα έπραττε και δέκα χρόνια πριν. Για παράδειγμα το αίτημα να καταργηθεί το σύμφωνο σταθερότητας ή να εκδοθούν ευρωομόλογα αποτελούν πραγματικά την αριστερή πρόταση στην κρίση; Το σύμφωνο σταθερότητας είναι ούτως ή άλλως πρακτικά ανενεργό, καθώς όλες σχεδόν οι χώρες της ευρωζώνης έχουν έλλειμμα μεγαλύτερο από 3%, ενώ το ευρωομόλογο συνίσταται στο να δανειστεί η Ελλάδα με επιτόκιο 4,5%, αντί για 6,5%. Ουσιαστικά δηλαδή η **αριστερά ζητά καλύτερους όρους δανεισμού**, αυτό που αν δεν κάνουμε λάθος απαιτεί και η κυβέρνηση Παπανδρέου. Και αυτή η πολιτική πρόταση να κατατεθεί με τις υπόλοιπες χώρες του Νότου, μαζί δηλαδή και με το νεοφασίστα Μπερλουσκόνι-Φίνι; Αν είναι για να ξεπεραστεί η κρίση να τονωθεί η ζήτηση με δανεικά, τότε μάλλον δε μιλάμε για υπέρβαση της κρίσης αλλά για μια πιο ανθρώπινη εκδοχή της. Φυσικά, η εκτός του Σύριζα αριστερά, περιορίζεται στη μηχανική αναπαραγωγή βερμπαλισμών δίχως το παραμικρό περιεχόμενο, λες και η πολιτική συνίσταται στη διατύπωση καθαρών θέσεων παντός καιρού.

Ένα ξεκάθαρο αίτημα που μπορεί να διατυπώσει η αριστερά και συμπυκνώνει την ταξική της σκοπιά αλλά και ανοίγει το δρόμο για μια ριζοσπαστική εναλλακτική στην κρίση είναι το αίτημα για **άμεση στάση πληρωμών**. Είναι το επόμενο βήμα μετά το αφηρημένο «δε θα πληρώσουμε την κρίση σας». Έτσι η αριστερά τραβά μια κάθετη γραμμή ανάμεσα στους υπαίτιους της κρίσης και στην εργατική τάξη, σπάζοντας τη νέα εθνική ενότητα. Εκτός αυτού, αυτομάτως οι αγορές και οι κερδοσκοπικοί **θα πάψουν να είναι αόρατοι** και θα μετατραπουν σε κεφάλαια με «ονοματεπώνυμο». Να δούμε και τότε πόσες ελληνικές τράπεζες και hedge funds πράττοντας πατριωτικά τζογάρουν με τα ελληνικά ομόλογα.

Αλλά το σημαντικότερο αποτέλεσμα είναι πως η στάση πληρωμών θα μετατόπιζε -ή πιο σωστά θα επανάφερε- το πρόβλημα του χρέους από το κράτος στις τράπεζες και τα ασφαλιστικά προστασία-CDS.

Ας εσπράξει από εκεί τους τόκους της η αριστοκρατία του χρήματος, έτσι δεν κάνει ένας ιδιώτης με την ασφαλιστική του; Εκτός κι αν αποκαλυφθεί πως τα ίδια κεφάλαια έχουν ασφαλίσει τους εαυτούς τους από τον κίνδυνο μη εξυπηρέτησης των δανείων. Ακόμα καλύτερα, ας σιάσει και αυτή η φούσκα. Εκτός και αν νοιάζεται η αριστερά για τη χρεοκοπία των τραπεζών και λοιπών χρηματοπιστωτικών ευαγών ιδρυμάτων. Αν θέλουμε την κρίση να την πληρώσουν αυτοί που τη δημιούργησαν η στάση πληρωμών είναι απαραίτητη προϋπόθεση και ταυτόχρονα ανοίγει το δρόμο για μια νέα αντίληψη οικονομικής ανάπτυξης. Επιτέλους βρισκόμαστε σε οριακή κατάσταση, ας σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων. Η αριστερά δεν έχει κανένα λόγο να επιδιώκει την ομαλότητα, ειδικά σε μη ομαλές συνθήκες.

Ταυτόχρονα με το αίτημα για στάση πληρωμών, η αριστερά οφείλει να ξεκαθαρίσει πως δεν μπορεί να έχει τίποτα κοινό με την ανώτατη κρατική γραφειοκρατία, τους κρατικοδίαιτους συνδικαλιστές των εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ, τα διευθυντικά στελέχη του δημοσίου που αντλούν τα προνόμια τους σε βάρος της πλειοψηφίας των σκληρά εργαζόμενων σε νοσοκομεία, σχολεία και λοιπές δημόσιες υπηρεσίες. Όπως επίσης να καταγγείλει τα σκανδαλώδη προνόμια των πραιτοριανών του καθεστώτος -αστυνομία, στρατός- που εξαιρούνται από κάθε συνταξιοδοτική αντιμεταρρύθμιση και βγαίνουν στη σύνταξη στα 43!, για να έχουν κίνητρο όταν καταστέλλουν τις διαδηλώσεις. Έτσι θα συναντηθεί και θα εκφράσει τους πραγματικά πληβείους και θα εμποδίσει την ακροδεξιά να δημαγωγεί «κατά των 300 και υπέρ του λαουτζίκου».

Η περίοδος που διανύουμε και η ταχύτητα των εξελίξεων, μας επιβάλλει να μετράμε τον πολιτικό χρόνο σε μέρες και εβδομάδες και όχι σε χρόνια και δεκαετίες. Το μακρύ κύμα ύφεσης θα διαμορφώσει μια νέα κοινωνική ισορροπία γιατί το περιεχόμενο της κρίσης είναι πρώτα και κύρια αλλαγή στις σχέσεις ανάμεσα στις τάξεις. Για να ξεπεραστεί η κρίση, η ανθρωπότητα θα κληθεί να πληρώσει ένα δυσβάσταχτο τίμημα. Αν ο καπιταλισμός βρει ένα νέο σημείο ισορροπίας (ακόμα κι αν δε χρειαστεί ένα παγκόσμιο σφαγείο), τούτο θα σημαίνει πως σαν οδοστρωτήρας θα έχει περάσει πάνω από κάθε εργατική κατάκτηση και πολιτικό δικαίωμα. Το μόνο σίγουρο είναι πως η παλιά ισορροπία έχει τελειώσει και η επιθυμία διατήρησης της φανερώνει μόνο φόβο απέναντι στις προκλήσεις της εποχής. Η πολυπλοκότητα της κατάστασης δεν μπορεί να είναι το άλλοθι για αδράνεια. Η αριστερά, στο βαθμό που είναι το εποικοδόμημα των καταπιεσμένων, ας αντιπαρατάξει το δικό της σχέδιο έκτακτης ανάγκης, ας κινηθεί με τόλμη μέσα στο στρόβιλο της Ιστορίας, πιστή στις παραδόσεις της και με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον.

“ΚΟΚΚΙΝΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ”

«ομάδα συζήτησης και παρέμβασης
για το διεθνισμό και την εργατική εξουσία»

“ΚΟΚΚΙΝΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ”

“ομάδα συζήτησης και παρέμβασης
για το διεθνισμό και την εργατική εξουσία”

Κρίση, χρεοκοπία και αριστερά

Σχέδιο έκτακτης ανάγκης για να πληρώσουν οι καπιταλιστές και τα λαμόγια τους

“Βρισκόμαστε σε πόλεμο” δηλώνει ο Γ. Παπανδρέου κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑΣΟΚ. Αυτό είναι το μόνο σίγουρο. Μέχρι νωπότερας γνωρίζουμε ότι θα χαθεί το 1/3 από τα δώρα Πάσχα, Χριστουγέννων και επίδομα στο δημόσιο και όπως όλα δείχνουν και στον ιδιωτικό τομέα. Βεβαίως στην τελευταία περίπτωση δεν θα κερδίσουν τίποτα τα δημόσια ταμεία αλλά τέτοια ώρα τέτοια λόγια. Επιπλέον τα επιδόματα στο δημόσιο που ως γνωστόν συμπληρώνουν το βασικό μισθό των 900 ευρώ θα μειωθούν κι αυτά 12%. Συνολική απώλεια μέχρι στιγμής στις ετήσιες αποδοχές ενός υπαλλήλου από 10% μέχρι και 15%, χωρίς να υπολογίζουμε την επιπλέον μείωση από την κατάργηση της αυτοτελούς φορολόγησης. Επίσης παγώνουν όλες οι συντάξεις,, ενώ μειώνονται εκείνες μαζί και οι αποδοχές στις πρώην ΔΕΚΘ κατά 7%. Αν σε αυτά προσθέσουμε την αύξηση του ΦΠΑ κατά 2% και στους ειδικούς φόρους σε καύσιμα και τσιγάρα κατά 40% η μείωση της πραγματικής αγοραστικής δύναμης ξεπερνάει κατά πολύ το 20%. Πτώση που γίνεται ακόμα μεγαλύτερη αν συνυπολογίσουμε το περσινό πάγωμα των μισθών και τις εξαγγελίες ότι μέχρι το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού να πέσει στο 3% οι μισθοί θα

παραμείνουν παγωμένοι σίγουρα για τα επόμενα 3-4 χρόνια.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η βίαιη συμπίεση του εργατικού κόστους δεν θα περιοριστεί στο δημόσιο αλλά θα επεκταθεί και στον ιδιωτικό τομέα. Στο ίδιο μήκος κύματος βρίσκονται και οι εξαγγελίες για το ασφαλιστικό, με δύο στόχους: Η μέση σύνταξη να ανέβει κατά 3-4 χρόνια φτάνοντας τα 65 και ταυτόχρονα να μειωθεί στα 2/3 της σημερινής, αφού θα αλλάξει άρδην ο τρόπος υπολογισμού της.

Ας σκεφτούμε για λίγο σαν μαρξιστές

Είναι καθαρή αφέλεια να πιστεύει κανείς ότι όλα αυτά θα έχουν προσωρινό χαρακτήρα και ότι απλώς συμβαίνουν για να μειωθούν τα ελλείμματα του κρατικού προϋπολογισμού και το δημόσιο χρέος. Στην πραγματικότητα τα μέτρα αποσκοπούν στο ξεπέρασμα της καπιταλιστικής κρίσης καταρχήν με την αύξηση του ποσοστού του κέρδους ή αλλιώς της κερδοφορίας του κεφαλαίου. Και δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να συμβεί αυτό πέρα από την αύξηση της υπεραξίας. Με άλλα λόγια μείωση της αξίας της εργατικής δύναμης, του εργατικού μισθού. Πολλοί αριστεροί οικονομολόγοι αναρωτιούνται για το πώς θα βγει η οικονομία από την κρίση όσο θα μειώνονται οι μισθοί και μαζί μ' αυτούς η ζήτηση. Για ακόμα μια φορά η αιτία της κρίσης φαίνεται να είναι η υποκατανάλωση της εργατικής τάξης. Στην πραγματικότητα η κρίση δεν οφείλεται στη χαμηλή ζήτηση αλλά στην πτώση των ποσοστών του κέρδους και επομένως στην αδυναμία του κεφαλαίου να αναπαραχθεί. Υπενθυμίζουμε εδώ ότι *"οι κρίσεις πάντοτε προετοιμάζονται από μια περίοδο ακριβώς όπου οι μισθοί*

αυξάνουν γενικά και η εργατική τάξη παίρνει μεγαλύτερη μερίδα εκείνου του τμήματος του ετήσιου προϊόντος που προορίζεται για κατανάλωση" (Κεφάλαιο, Κ. Μαρξ, τ. 2, σελ. 415) Ακόμα και η κρίση που ζούμε εδώ και δύο χρόνια και η οποία εξελίσσεται σε μια μακροχρόνια ύφεση έρχεται ύστερα από μια έκρηξη της κατανάλωσης, ακόμα κι αν αυτή ήταν αποτέλεσμα της έξαρσης του δανεισμού. Σε κάθε περίπτωση αξίζει να γίνει αυτή η συζήτηση σε μια έκταση.

Στην πραγματικότητα **το κεφάλαιο ενδιαφέρεται πάνω απ' όλα για την κερδοφορία του.** Όταν αυτή η κερδοφορία πέφτει κάτω από ένα μέσο ποσοστό τότε παύει να αναπαράγεται, ή τέλος πάντως αναπαράγεται με ολοένα μεγαλύτερη δυσκολία. Το που θα βρει μέρος για να αποκομίσει κέρδη είναι μια άλλη υπόθεση. Στο βαθμό που αυτό δεν γίνεται στην πραγματική οικονομία, τότε κατευθύνεται σε άλλες περιοχές, σε μετοχές, ομόλογα, παράγωγα και κάθε είδους χρηματοοικονομικά προϊόντα που υποτίθεται αντανακλούν κάτι στην πραγματική οικονομία. Εκεί έχουν βρει καταφύγιο τρισεκατομμύρια δολάρια (περίπου 600, 10 φορές δηλαδή το παγκόσμιο ΑΕΠ) μέχρι να αποδειχτεί ότι και αυτά είναι μια φούσκα και τίποτα άλλο. Η αναπαραγωγή του κεφαλαίου δεν πραγματοποιείται με κανένα καθώς πρέπει τρόπο. Η αστική τάξη δεν συμπεριφέρεται εχθρικά μόνο στους εργάτες αλλά και ανάμεσά τους. Η προσπάθεια να επιτευχθούν μεγαλύτερα κέρδη δεν αποτελεί μια συλλογική προσπάθεια του κεφαλαίου ενάντια στους εργάτες, αλλά εκδηλώνεται ταυτόχρονα και στο εσωτερικό της με την όξυνση του ανταγωνισμού. Το κεφάλαιο που δεν μπορεί να ανταποκριθεί στον ανελέητο ανταγωνισμό από τα άλλα κεφάλαια καταστρέφεται. Οι αστοί οικονομολόγοι τη διαδικασία αυτή απαξίωσης του κεφαλαίου την περιγράφουν ως δημιουργική καταστροφή. Για τους

μαρξιστές αυτό λέγεται κρίση υπερσυσσώρευσης κεφαλαίου. Τεράστια κεφάλαια που αδυνατούν να πετύχουν ποσοστά κέρδους που να τα κάνει άξια να αναπαραχθούν. Ο κύκλος αυτός επαναλαμβάνεται σε περιορισμένη κλίμακα κάθε 10 περίπου χρόνια και σε εκτεταμένη μορφή κάθε 50 και με μια απόκλιση αναλόγως των γενικότερων συνθηκών. Μιλάμε για τα μακρά κύματα της κρίσης, ή αλλιώς κύματα Κοντράντιεφ.

Γιατί τα λέμε όλα αυτά; Γιατί έχουμε βαρεθεί να διαβάζουμε στον αριστερό τύπο τις κοινοτυπίες του αστικού. Πριν λοιπόν μιλήσουμε για την δημοσιονομική κρίση, για τους κερδοσκόπους που "επιτίθενται στη χώρα", για το αν τα κράτη χρεοκοπούν ή όχι, για τον αν υπάρχουν λεφτά ή δεν υπάρχουν, για το αν κάποιοι τα φάγανε και που τα πήγανε, για το αν πρέπει η ΕΕ να αναθεωρήσει το σύμφωνο σταθερότητας και να χαλαρώσει τα κριτήρια τις ΟΝΕ (60% δημόσιο χρέος, 3% έλλειμμα) και να δείξει ο βορράς την αλληλεγγύη του στο νότο παρέχοντας χαμηλότοκο δανεισμό στην Ελλάδα, για το αν η κρίση θα ξεπεραστεί μετά από μακρόχρονη 20ετή τουλάχιστον προσπάθεια αλλαγής του αναπτυξιακού ελληνικού μοντέλου, για το αν οι κυβερνήσεις του νότου μαζί με τους εργαζόμενους όλης της Ευρώπης θα πρέπει να αντισταθούν στις αγορές κ.ο.κ. ας μιλήσουμε για την ουσία αυτής της κρίσης σαν μαρξιστές.

Η κρίση του χρέους είναι μέρος της συστημικής καπιταλιστικής κρίσης

Και για να μην παρεξηγηθούμε. Συστημική κρίση δεν σημαίνει το τέλος του καπιταλισμού. Μπορεί και να μπορεί και όχι. Το κάθε κοινωνικό σύστημα δεν είναι μόνο

οικονομία αλλά και κοινωνικοί σχηματισμοί. Δεν υπάρχει ακριβώς ένα βιολογικό ρολόι που θα σημάνει το τέλος του. Μια συστημική κρίση θέτει σε δοκιμασία το ίδιο το σύστημα μέχρι ενδεχομένως να βρει μια νέα ισορροπία. Η κρίση αυτή μπορεί κάτω από ορισμένες συνθήκες να οδηγήσει στην ανατροπή του εποικοδομηματος μέσα στο οποίο ζουν και αναπαράγονται οι υπάρχουσες σχέσεις παραγωγής. Αυτό συμβαίνει γιατί σε μια τέτοια μεταβατική περίοδο η οικονομική κρίση μετατρέπεται σε κρίση ηγεμονίας της άρχουσας τάξης, η οποία αδυνατεί να διατηρήσει τους δεσμούς της με κοινωνικά στρώματα που μέχρι τότε θεωρούσαν τον εαυτό τους κομμάτι του μπλοκ εξουσίας, με τα αναγκάια υλικά ανταλλάγματα βεβαίως. Αυτό συμβαίνει όταν ευρύτερα μικροαστικά στρώματα, και τμήματα της εργατικής αριστοκρατίας πέφτουν θύματα της οικονομικής κρίσης, βλέπουν τα προνόμιά τους να χάνονται και μαζί μ' αυτά χάνουν και την εμπιστοσύνη τους όχι μόνο στην άρχουσα τάξη και τους μηχανισμούς της αλλά και στο ίδιο το σύστημα. Χωρίς να είναι αναπόφευκτο, σε μια τέτοια περίοδο είναι δυνατό μια οικονομική κρίση αυτής της έκτασης να οδηγήσει σε κρίση ηγεμονίας της άρχουσας τάξης η οποία ενδεχομένως να οδηγήσει σε μια επαναστατική κρίση. Κάτι τέτοιο εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον υποκειμενικό παράγοντα, σε τελευταία ανάλυση από τον επαναστατικό βολонταρισμό πολιτικών δυνάμεων που συνειδητά δίνουν στην κρίση μια αντικαπιταλιστική διέξοδο.

Όπως και να γίνει όμως ο καπιταλισμός από την εποχή του Μαρξ δεν έχει ανακαλύψει κανένα άλλο τρόπο για να ξεπερνά τις κρίσεις του πάρα μόνο μέσα από μια βίαιη αύξηση των ποσοστών του κέρδους. Η κρίση λοιπόν στων εργατών την πλάτη. Αυτό φυσικά σημαίνει και καταστροφή ενός μεγάλου τμήματος του συσσωρευμένου κεφαλαίου που δεν βρίσκει τρόπο να αναπαραχθεί.

Εξάλλου η αξία του κεφαλαίου στον καπιταλισμό εξαρτάται από την απόδοσή του. Το αν αυτή η καταστροφή θα γίνει με πόλεμο ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο αυτό είναι μια άλλη υπόθεση. Σημασία έχει ότι πρέπει να καταστραφεί, και μαζί μ' αυτό απαξιώνεται το σύνολο των παραγωγικών δυνάμεων. Γι' αυτό και η κρίση φέρνει ανεργία, πτώση της ζήτησης, κλείσιμο εργοστασίων, φτώχεια κ.ο.κ. Όταν το κεφάλαιο αποκαταστήσει την κερδοφορία του, και στο βαθμό που το σύστημα επιβιώσει τότε ένας νέος κύκλος ξεκινάει.

Θα πει κανείς: Μα όλα αυτά είναι γνωστά, τι νόημα έχουν τώρα; Έχουν νόημα στο βαθμό που συνεχίζουμε να είμαστε μαρξιστές, όχι όταν συζητάμε για την κρίση του 1929, αλλά για τη σημερινή κρίση. Όχι για να κάνουμε ακαδημαϊκές συζητήσεις αλλά για να εξοπλιστούμε με το κατάλληλο πολιτικό πρόγραμμα από τη σκοπιά πάντα του προλεταριάτου και του σοσιαλισμού, αν φυσικά ενδιαφερόμαστε γι' αυτά.

Στην ουσία τώρα. **Η κρίση των χρεών είναι μια πραγματική κρίση** και όχι ένα ιδεολόγημα της αστικής προπαγάνδας προκείμενου να πάρει πίσω τις μεταπολεμικές εργατικές κατακτήσεις. Η κρίση του χρέους δεν διαφέρει στην ουσία της από την κρίση της φούσκας των επισφαλών δανείων που έσκασε το 2008. Για μια δεκαετία και πλέον ο καπιταλισμός ντοπάρεται με κάθε είδους δάνεια. Από ένα σημείο και πέρα ιδιαίτερα μετά την κατάρρευση των χρηματιστηρίων το 1999 η απελευθέρωση της αγοράς αυτής οδήγησε σε ένα άνευ προηγουμένου ράλι χορηγήσεων και μαζί με αυτό ενός πλήθους νέων χρηματοοικονομικών προϊόντων, όπως τα ξακουστά δομημένα ομόλογα ή τα CDS-ασφάλιστρα των δανείων από τον κίνδυνο να μην αποπληρωθούν.

Πολλοί πιστεύουν ότι τα δάνεια δίνονται αφειδώς προκειμένου να κινηθεί η πραγματική οικονομία και να ενισχύεται η ζήτηση. Αυτό πράγματι λειτουργούσε έτσι αλλά δεν ήταν αυτός ο στόχος. Το **κίνητρο** για παροχή δανείων δεν είναι το αν θα προκαλέσει ζήτηση καταναλωτικών προϊόντων αλλά **το κέρδος που αποκομίζει η τράπεζα από το επιτόκιο**. Το απίστευτο δημόσιο και ιδιωτικό χρέος που έχει συσσωρευτεί τα τελευταία αυτά χρόνια οφείλεται όχι σε μια συντονισμένη προσπάθεια τόνωσης της ζήτησης αλλά στην τυφλή επιδίωξη κεφαλαίων αμύθητης αξίας που ήδη έχουν αποσυρθεί από την πραγματική οικονομία και ψάχνουν απεγνωσμένα τρόπους να επενδυθούν αποκομίζοντας έστω και 4, 5, 6 ή και 16% κέρδος. Αυτό το κέρδος δίνουν τα επιτόκια δανεισμού αναλόγως την περίπτωση. Αν είναι στεγαστικά, επαγγελματικά, κατανάλωτικά, κρατικά ομόλογα, δομημένα, αμοιβαία κ.ο.κ. Πάνω στις απαιτήσεις από τα δάνεια οι τράπεζες δημιουργούσαν νέα προϊόντα που τα πουλούσαν σε άλλες τράπεζες και από κει καινούργια προϊόντα που τα ξαναπουλούσαν σε άλλες επίσης τράπεζες ή σε ασφαλιστικά ταμεία ή σε ιδιώτες πάντα με μια αμοιβή. Στην Ελλάδα αυτή η αγορά οδήγησε σε ένα πρωτοφανές δημόσιο και ιδιωτικό χρέος. Δεν θα μιλήσουμε εδώ για την απάτη που στήθηκε τα προηγούμενα χρόνια που η άρχουσα τάξη μαζί με το πολιτικό της σύστημα παραμύθιαζε την κοινωνία για τους ρυθμούς ανάπτυξης της τάξης του 4% του ΑΕΠ, για τις μεγάλες ιδέες, για τους ολυμπιακούς, για την Ευρώπη, για τον εκσυγχρονισμό και κάθε είδους άλλες προσδοκίες προκειμένου να διατηρήσει τους ρυθμούς αύξησης της ανεξέλεγκτης δανειοδότησης. Όλα αυτά οδήγησαν τελικά στα 300 δις δημόσιο χρέος, άλλα τόσα ιδιωτικό και μια οικονομία που κυριολεκτικά τα έχει φτύσει. Ουδόλως ενδιαφέρονται τώρα αν με τα σκληρά μονεταριστικά μέτρα λιτότητα θα παγώσει η αγορά, θα αυξηθεί η ανεργία, θα πέσει η κατανάλωση. Το χρηματιστικό κεφάλαιο απαιτεί

εδώ και τώρα τους τόκους του, για να εξασφαλίσει στον εαυτό του και την πελατεία του τα ποσοστά κέρδους που έχει ανάγκη για την αναπαραγωγή του. Μα έτσι καταστρέφεται η πραγματική οικονομία. Ε και λοιπόν, ποιος σκοτίζεται γι' αυτό. Μα αυτό είναι αυτοκτονία. Καμία αντίρρηση και αυτοί που λιώνουν στα ναρκωτικά ξέρουν πολύ καλά ότι αυτοκτονούν, αλλά δεν μπορούν να κάνουν κι αλλιώς. Μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα.

Το πρόβλημα που βρίσκεται τώρα; Στο ότι οι δανειστές θεωρούν ότι το ελληνικό κράτος με το έλλειμμα που έχει, θα βρεθεί στο άμεσο διάστημα σε αδυναμία να συνεχίσει ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις που απορρέουν από το δημόσιο χρέος. Ακόμα κι αν το μέγεθος της ελληνικής οικονομίας είναι μικρό (2,7 της ευρωζώνης και 2% της ΕΕ) ο κίνδυνος παραμένει μεγάλος γιατί **μια χρεοκοπία της Ελλάδας θα σημάνει της έναρξη ενός ντόμινου** που κανείς δεν ξέρει που θα σταματήσει, δεδομένου ότι μετά ακολουθούν η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ιταλία, η Ιρλανδία, η Αγγλία και πάει λέγοντας. Το πρόβλημα στην πραγματικότητα δεν είναι η χρεοκοπία των κρατών αλλά η **χρεοκοπία των τραπεζών** και όλων αυτών που κρατάνε στα χέρια τους κρατικά ομόλογα και που υποτίθεται κοστίζουν μια ορισμένη περιουσία. Επιπλέον στη φούσκα αυτή δεν συμμετέχουν μόνο οι τράπεζες και οι καταθέτες τους αλλά επίσης ασφαλιστικά ταμεία, επιχειρήσεις και κάθε είδους οργανισμοί. Όλοι αυτοί, στους ισολογισμούς εγγράφουν μια σειρά περιουσιακών στοιχείων στο ενεργητικό τους. Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία πχ σε μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από κρατικά ομόλογα της τάδε χώρας έχουν αποκτηθεί με χρήματα των ασφαλισμένων τους. Φυσικά αυτές οι επενδύσεις μέχρι στιγμής αποφέρουν κάποιους τόκους και έτσι αξιοποιούνται τα διαθέσιμα των ταμείων αυτών. Όταν όμως πάψουν να εξυπηρετούνται αυτές οι απαιτήσεις τότε

όχι μόνο χάνονται οι τόκοι, αλλά απαξιώνεται και η αξία του κεφαλαίου που έχει επενδυθεί σ' αυτούς τους τίτλους. Αν γίνει εδώ μια πραγματική αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των ελληνικών ασφαλιστικών οργανισμών θα βλέπαμε πόσα δις ενδεχομένως έχουν ήδη χαθεί από την απαξίωση τέτοιων τίτλων. Έτσι αν σταματήσει να πληρώνει η Ελλάδα τα τοκοχρεολύσια απειλείται με ντόμινο όλη η αγορά ομολόγων και μαζί με αυτήν ολόκληρο το τραπεζικό σύστημα και όσοι έχουν επενδύσει εκεί.

Τελικά "υπάρχουν λεφτά";

Στην αριστερή αρθρογραφία υπάρχει η αίσθηση ότι δεν είναι τόσο σοβαρό το ζήτημα. Αυτή η οπτική διαπερνά σχεδόν ολόκληρη την αριστερά. Από το ΚΚΕ και τους συνδικαλιστές όλων των τάσεων της αριστεράς που με έναν αυτιστικό τρόπο ισχυρίζονται ότι "λεφτά υπάρχουν" απλά κάπου τα κρύβουν, αφήνοντας να εννοηθεί ότι όλα όσα λέγονται περί χρεοκοπίας είναι απλώς ιδεολογική τρομοκρατία. Φυσικά μια τέτοια αντιμετώπιση του ζητήματος επιτρέπει σε όλους αυτούς να κινιούνται στην πεπατημένη επαναλαμβάνοντας τη συνθηματολογία των προηγούμενων χρόνων σαν να μην συμβαίνει τίποτα καινούργιο. Το γεγονός ότι φαίνονται εκτός τόπου και χρόνου δεν φαίνεται να τους απασχολεί καθόλου. Κοντά σε αυτή την χοντροκομμένη αντίληψη που μπορεί να βολεύει τη συνδικαλιστική ρουτίνα για να συνεχίζει απόρητη να ζητάει την ικανοποίηση των "χρόνιων αιτημάτων" της, αναπτύσσεται μια πιο εκλεκτική άποψη που καταλήγει στο ίδιο αποτέλεσμα παραθέτοντας όμως και στοιχεία. Το πρώτο στοιχείο είναι ότι δεν έχει μόνο η Ελλάδα πρόβλημα με τα ελλείμματα και το χρέος αλλά και άλλες χώρες (PIGS...). Επίσης ότι η Ελλάδα είναι τόσο

μικρή που δεν είναι δυνατόν να απειλεί όλο το σύστημα με κατάρρευση. Και φυσικά στο τέλος όλοι δείχνουν το έλλειμμα των ΗΠΑ. Να κι αυτοί έχουν έλλειμμα σαν της Ελλάδας και χρέος αν όχι 120% του ΑΕΠ, έστω 90%. Όλα αυτά θα ήταν κάπως έτσι αν δεν υπήρχε καμία δυναμική. Αν σκεφτεί όμως κανείς ότι μετά την Ελλάδα έρχεται η μισή Ευρώπη μπορεί να αντιληφθεί το μέγεθος του προβλήματος. Επιπλέον πρέπει να συνυπολογίσει ότι οι επενδύσεις σε ομόλογα και ότι έχει χτιστεί πάνω σ' αυτά είναι ένας πύργος από τραπουλόχαρτα. Είναι κι αυτή μια υπερτιμημένη φούσκα. Αν κάποιος σταματήσει να πληρώνει οι πάντες θα τρέξουν να ξεφορτωθούν αυτά τα ομόλογα, καθώς και όλα τα άλλα που πιθανόν αύριο να βρεθούν στο στόχαστρο. Η εμπιστοσύνη στην αγορά ομολόγων θα καταρρεύσει και μαζί της θα καταρρεύσουν οι αξίες αυτών των κεφαλαίων.

Το ερώτημα όμως παραμένει, γιατί πρώτα η Ελλάδα; Καταρχήν αυτό δεν είναι αλήθεια. Πριν από την Ελλάδα, το Νοέμβριο, χρεοκόπησε το Ντουμπάι. Πριν απ' αυτό χρεοκόπησε η Ισλανδία, ενώ χώρες όπως οι βαλτικές, η Ουγγαρία κλπ. αναγκάστηκαν να απευθυνθούν για δανεισμό στο ΔΝΤ. Η Ελλάδα όμως είναι μια κλάση παραπάνω. Πρώτον γιατί όντως ο συνδυασμός ελλείμματος και χρέους είναι πρωτοφανής. Αυτό δεν σημαίνει ότι η Ισπανία δεν έχει πρόβλημα. Όμως η Ισπανία μέχρι το 2007 είχε πλεόνασμα στο προϋπολογισμό και επίσης το χρέος της δεν ξεπερνά το 60%. Ε δεν θέλει και πολύ μυαλό για να καταλάβει κανείς ότι αν θα σκάσει κάποιος πρώτος αυτός θα είναι η Ελλάδα, και ακριβώς γι' αυτό ασχολούνται οι "κερδοσκόποι" μαζί της. Δεύτερον γιατί ανήκει στην ευρωζώνη. Τι σημαίνει αυτό; Είναι εντελώς διαφορετικό η Ελλάδα της δραχμής και με έλλειμμα 14% το 1990, με το σημερινό 12,7% έλλειμμα σε ευρώ. Καταρχήν γιατί ακόμα και το 90 το χρέος δεν

ήταν 120% του ΑΕΠ αλλά 75%. Η ουσιώδης όμως διαφορά είναι ότι όλα αυτά συμβαίνουν στη ζώνη του "ισχυρού" ευρώ και όχι της άγνωστης δραχμής. Υποτίθεται ότι η συμμετοχή στην ευρωζώνη προσφέρει αν μη τι άλλο πρόσβαση σε χρηματοδότηση με ευνοϊκούς όρους. Αυτό υποτίθεται ότι αποτελεί το αντιστάθμισμα της πτώσης της ανταγωνιστικότητας που θα είχε ο ελληνικός καπιταλισμός από το ευρώ σε πρώτη φάση. Το να καταλήγεις ύστερα από μια δεκαετία να δανείζεσαι με 6,5% με ποσοστά δηλαδή που δανείζονται τριτοκοσμικές χώρες, αυτό τι άλλο δείχνει πέρα από έλλειψη εμπιστοσύνης όχι απλώς στην Ελλάδα, αλλά στο ίδιο το ευρωνόμισμα. Γι' αυτό η Μέρκελ έχει κυριολεκτικά χάσει τον ύπνο της.

Εδώ απειλείται το ίδιο το ευρώ. Όποιος έχει βεβαίως την άποψη ότι η Ελλάδα είναι κάτι σαν την Αιθιοπία είναι προφανές ότι δεν αντιλαμβάνεται περί τίνος πρόκειται. Παρόλα αυτά πάνω στο ευρώ στηρίζεται η Γερμανία, η Γαλλία και εν πάση περιπτώσει το 25 ίσως και το 30% της παγκόσμιας οικονομίας. Αν καταρρεύσει το ευρώ οι επιπτώσεις θα είναι δραματικές για τις ισορροπίες ολόκληρου του καπιταλιστικού συστήματος. Τέλος να πούμε ότι όντως και οι ΗΠΑ έχουν μεγάλο χρέος και έλλειμμα. Μόνο που το χρωστάνε κυρίως στον εαυτό τους. Το 2009 το αμερικάνικο δημόσιο δανείστηκε 1,5 τρις δολάρια. Απ' αυτό το 1,2 τρις το τύπωσε η FED (ομοσπονδιακή τράπεζα). Αυτό προκάλεσε μια μικρή πτώση του δολαρίου σε σχέση πάντα με την ποσότητα που μπήκε στην κυκλοφορία. Οι ΗΠΑ με αυτόν τον τρόπο εξαγουν την κρίση τους σε όλο τον πλανήτη. Αυτό είναι το προνόμιο που έχει ο έκδοτης ενός νομίσματος που χρησιμοποιείται επίσημα στις διεθνείς συναλλαγές και σαν παγκόσμιο αποθεματικό. Η σύγκριση λοιπόν θα ήταν πετυχημένη μόνο αν και η Ελλάδα θα μπορούσε να καλύπτει τα ελλείμματα της τυπώνοντας χρήμα και

μάλιστα χωρίς να δημιουργεί πληθωρισμό. Να σημειώσουμε εδώ ότι αυτό δεν μπορεί να το πετύχει ούτε η ΕΚΤ (Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα). Το πόσο αξιολογείται το ευρώ φαίνεται και στην πτώση του από τα μέσα του Γενάρη και δώθε όταν από 1,46\$ έπεσε στο 1,35\$.

Χρεοκοπία και αριστερά

Παρόλα αυτά η αριστερά το χαβά της. Η κυβέρνηση έχει κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης, βάραι συναγερμούς και η αριστερά μας λειο ότι όλα αυτά είναι παραμύθια, είτε γιατί "υπάρχουν λεφτά", είτε γιατί "τα κράτη δεν χρεοκοπούν" και τελικά θα αναγκαστούν οι γερμανοί να μας δώσουν φτηνά δάνεια για να χρηματοδοτηθεί το χρέος και τα ελλείμματα για τα επόμενα 50 χρόνια μέχρι να ξεπεραστεί η κρίση. Βεβαίως ακόμα και μετά την ανακοίνωση των μέτρων τίποτα συγκεκριμένο δεν ακούγεται περί βοήθειας.

Μια τέτοια αντιμετώπιση το μόνο που καταφέρνει είναι να κοιμίζει τον κόσμο της αριστεράς. Όλοι τρέχουν πανικόβλητοι εκτός από τα στελέχη της αριστεράς που επιμένουν ότι όλα αυτά είναι πρόσχημα για να συνεχιστεί η "διαχρονική" επίθεση στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων. Μόνο που αυτή τη φορά η επίθεση είναι σαρωτική και χωρίς κανένα έλεος. Γιατί όντως δεν υπάρχει σάλιο, όπως είπε και ο Λοβέρδος. Τόσα χρόνια λέγαμε ότι ληλατούν τη δημόσια περιουσία, ότι γίνεται πλιάτσικο, ότι οι ολυμπιακοί θα βουλιάξουν τη χώρα, για την κλοπή των αποθεματικών των ταμείων, για τις μίζες και τώρα που τα φάγανε όλα αντι να ζητάμε τα κεφάλια των κλεφταράδων, οι αναλυτές και οι συνδικαλιστές της αριστεράς περιφέρονται από δω και από κει διαβεβαιώνοντας είτε ότι υπάρχουν λεφτά., είτε ότι το πρόβλημα μπορεί να λυθεί με

πίεση στην Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου τελικά να βοηθήσει τους φτωχούς συγγενείς του νότου.

Αν όμως πιστεύεις ότι δεν είμαστε στα πρόθυρα της χρεοκοπίας ή εν πάση περιπτώσει κάποιος άλλος τελικά θα μας σώσει τότε δεν είναι και ανάγκη να δοθεί κανένας αποφασιστικός αγώνας τώρα. Η αριστερά το μόνο που καταφέρνει είναι να καλλιεργεί το εφησυχασμό και μαζί μ' αυτό αυταπάτες για την δυνατότητα βιωσιμότητας του ίδιου του συστήματος. Έτσι, και αυτό είναι το βασικότερο δεν θα χρειαστεί να αλλάξουμε τακτική, μπορούμε να συνεχίσουμε απτόητοι να κάνουμε αυτά που κάναμε και πριν 20 χρόνια. Τις καθιερωμένες ρουτινιάρικες απεργίες, πορείες που πρέπει βιαστικά να τελειώσουμε, συνδικαλιστικός αγώνας για τα "κεκτημένα" όπως πέρσι και πρόπερσι. Από κει και πέρα οι προτάσεις θα εξαντλούνται σε οικονομικές αναλύσεις επιπέδου λυκείου: *Αν μειωθούν οι μισθοί θα μειωθεί η ζήτηση, αν μειωθεί η ζήτηση θα κλείσουν επιχειρήσεις, αν κλείσουν οι επιχειρήσεις θα μεγαλώσει η ανεργία, αν μεγαλώσει η ανεργία θα μειωθεί κι άλλο η ζήτηση, αν μειωθεί η ζήτηση θα κλείσουν κι άλλες επιχειρήσεις και τελικά θα βουλιάξουμε στην ύφεση.* Εκεί τελειώνει η βαθυστόχαστη ανάλυση για να περάσουμε σε ανάλογες βαθυστόχαστες προτάσεις: *Για να μην συμβούν λοιπόν όλα αυτά δεν θα πρέπει να μειωθούν οι μισθοί και οι συντάξεις. Για να μην μειωθούν οι μισθοί και οι συντάξεις θα πρέπει να βρεθεί χρήμα. Για να βρεθεί χρήμα το ΚΚΕ και όχι μόνο θα προτείνει να τα πάρουμε από τους πλούσιους χωρίς να μας λείει ακριβώς πώς, ενώ ο Συνασπισμός θα προτείνει πάταξη της φοροδιαφυγής και βοήθεια από την Ε.Ε. με ευρωομόλογα που θα έχουν χαμηλό επιτόκιο κάπου δηλαδή ανάμεσα στο γερμανικό και το ελληνικό. Δηλαδή να δανειστεί το δημόσιο με 4,5% αντί για 6,5%. Φοβερή πρόταση, ο αντινεοφιλελευθερισμός τρέχει από τα*

μπατζάκια. Φυσικά για να γίνει αυτό θα πρέπει να ανατραπεί το σύμφωνο σταθερότητας προκειμένου να επιτραπεί απευθείας χρηματοδότηση των χρεών από την ΕΚΤ. Βέβαια όλα αυτά εξαρτώνται από τη διάθεση της γερμανικής άρχουσας τάξης, αλλά που θα πάει θα πειστεί. Επομένως οι κινητοποιήσεις θα πρέπει να στραφούν σε αυτή την κατεύθυνση. Τι καταλαβαίνει κανείς απ' όλο αυτά; Να κάνουμε απεργίες για να μας δώσουν χαμηλότοκα δάνεια οι γερμανοί, μπας και κινηθεί η αγορά. Τώρα τι την ενδιαφέρει την αριστερά η διάσωση της, καπιταλιστικής για να μην ξεχνιόμαστε, αγοράς αυτό εγείρει και ιδεολογικά ζητήματα. Αλλά ας το προσπεράσουμε αυτό. Αυτό που δεν αντιλαμβανόμαστε είναι πως θα σωθεί η αγορά με νέα δάνεια, όταν η σημερινή χρεοκοπία προήλθε ακριβώς μέσα από την έκρηξη της φούσκας των δανείων. Οποιοσδήποτε λογικός νους καταλαβαίνει ότι έτσι μπορεί να κερδιθεί απλώς λίγος χρόνος ακόμα. Εξάλλου οι τράπεζες δεν ενοχλούνται από τα χρέη των πελατών τους, ούτε από το πόσο μεγάλα είναι, αρκεί αυτοί να πληρώνουν τους τόκους. Στην Ελλάδα οι τόκοι αυτοί αγγίζουν το 1/3 του προϋπολογισμού. Το κράτος πλέον μαζεύει φόρους για να πληρώνει τις τράπεζες. Αυτό ακριβώς είναι που πρέπει να σταματήσουμε.

Όπως και να το δει κανείς το σχέδιο αυτό μπάζει από όλες τις μεριές. Πρώτον ακόμα και να πάρει το ελληνικό κράτος χαμηλότοκα δάνειά δεν θα καταφέρει να μειώσει το δημόσιο χρέος, απλώς θα καθυστερήσει την εκτίναξή του. Αλλά ακόμα και με 4% πάλι το χρέος θα συνεχίζει να αυξάνεται. Επιπλέον αυτό δεν λύνει το πρόβλημα του ελλείμματος, το οποίο ακόμα και με αυτά τα μέτρα είναι απίθανο αν θα μειωθεί στο 9% του ΑΕΠ. Ακόμα και με ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς το χρέος δεν θα μειωθεί ποτέ. Επομένως όλα αυτά αναβάλλουν για λίγους μήνες το πρόβλημα και απλώς μας καθησυχάζουν αντί να πούμε στα ίσα ότι πρέπει το μαχαίρι να μπει στο κόκαλο.

Την ίδια στιγμή η κυβέρνηση θα επιμένει ότι δεν υπάρχει φράγκο και τότε είναι καλύτερα να μειωθούν οι μισθοί 10% παρά να μην δίνονται καθόλου. Πάνω σ' αυτή τη βάση μπορεί να πείσει ένα τμήμα της κοινωνίας να δεχτεί την άγρια λιτότητα βλέποντας ότι δεν υπάρχει καμία άλλη επιλογή. Η αριστερά από την άλλη αντί να κηρύξει ανοιχτά τον πόλεμο στην κυβέρνηση προσπαθεί να πείσει ότι κάπου τελικά υπάρχουν λεφτά, κι αυτοί που τα έχουν ας τα δώσουν για να συνεχίσουμε όλοι αυτό που κάναμε μέχρι σήμερα. Μέχρι στιγμής όμως οι απεργίες στις 10 και 24 Φλεβάρη δείχνουν ότι η κυβέρνηση δεν έχει χάσει το παιχνίδι των εντυπώσεων. Η συμμετοχή στις κινητοποιήσεις είναι δυσανάλογα μικρότερη σε σχέση με τα μέτρα που παίρνονται. Αυτό δεν σημαίνει ότι ο κόσμος συναινεί με τα μέτρα. Αλλά για να μπει στον αγώνα θα πρέπει να έχει μια ξεκάθαρη προοπτική. "Να πληρώσουν οι έχοντες και κατέχοντες" είναι τόσο αφηρημένο όσο το "οι άνθρωποι πάνω από τα κέρδη". Οι πάντες γνωρίζουν ότι 200 και πλέον δις € έχουν κάνει φτερά και βρίσκονται σε τράπεζες στην Ελβετία, την Κύπρο και ποιος ξέρει που αλλού. Οι τράπεζες, οι εφοπλιστές και γενικώς οι "έχοντες και κατέχοντες" τα έχουν πάει εκεί που κανένα δημόσιο δεν μπορεί να τους βάλει χέρι. Εκτός κι αν μας βοηθήσει ο σύντροφος Χριστόφιας. Πρώτα λήστεψαν τη δημόσια περιουσία και στη συνέχεια εξαφανίστηκαν. Το μόνο που έχουν αφήσει πίσω είναι τα χρέη τους. Αυτό είναι το τίμημα από το φαγοπότι των τελευταίων 15 ετών. Όμως ακόμα κι αυτά τα κέρδη δεν είναι καθόλου εξασφαλισμένα. Πολλά από τα δις που μάζεψαν όχι μόνο οι ξένες αλλά και οι ελληνικές τράπεζες είναι τοποθετημένα σε ομόλογα και τραπεζικά προϊόντα που σήμερα κινδυνεύουν να τιναχτούν στον αέρα αν σταματήσουν οι αποπληρωμές των δανείων. Έχουν λοιπόν κι αυτοί κάτι να φοβούνται.

Λοιπόν η αριστερά δεν έχει κανένα λόγο να αμφισβητεί ότι τα ταμεία έχουν αδειάσει. Η μόνη λύση τώρα είναι να μπει το μαχαίρι στο κόκαλο. Όχι στο κόκαλο των εργαζομένων και των συνταξιούχων. Αυτό η κυβέρνηση μαζί ή χωρίς τις Βρυξέλες να το ξεχάσει. Μα δεν υπάρχουν λεφτά θα ξαναπούν για ακόμα μια φορά. Αν δεν κάνουμε κάτι βουλιάζουμε. Πράγματι αν δεν γίνει κάτι βουλιάζουμε. Δεν έχουμε κανένα λόγο να το αρνηθούμε. Είμαστε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Συμφωνούμε απόλυτα στην περιγραφή του προβλήματος ακόμα και στο δραματικό της ύψος. Μόνο που διαφωνούμε κάθετα στη λύση του προβλήματος.

Πρώτα απ' όλα δεν είναι λύση τα νέα δάνεια με οποιοδήποτε επιτόκιο. Όπως είναι ήδη γνωστό τα 2/3 περίπου των ομολόγων βρίσκονται στα χέρια γερμανικών, γαλλικών, αμερικανικών και αγνώστης εθνικότητας τραπεζών. Έτσι μας λένε. Το υπόλοιπο το έχουν ελληνικές τράπεζες που εξίσου αποκομίζουν τα ίδια τοκογλυφικά επιτόκια. Το πλιάτσικο της δημόσιας περιουσίας συνεχίζεται ακόμα και τώρα όταν είναι επίσης γνωστό ότι οι ελληνικές τράπεζες δανείζονται από την ΕΚΤ με 1% με εγγύηση τα ελληνικά κρατικά ομόλογα και την ίδια ώρα δανείζουν τους εγγυητές τους δηλαδή το ελληνικό δημόσιο με 6,5 %. Αν αυτό δεν λέγεται ανοιχτή ληστεία του δημοσίου πλούτου πως αλλιώς λέγεται κύριοι αναλυτές; Η κυβέρνηση συνεχίζει παρόλα αυτά να μας δουλεύει μέσα στα μούτρα μας ότι δήθεν ψάχνει για φτηνό χρήμα, ενώ στην πραγματικότητα συνεχίζει με το πλέον απίστευτο θράσος να δανείζεται κάθε μέρα 150 εκατομμύρια € και να μας χρεώνει με νέα τοκοχρεολύσια. Φέτος θα δανειστούν 55δισ αν όλα καλά, πληρώνοντας 3,5 δισ σε τόκους, δύο φορές περισσότερα από όσο θα αποδώσουν οι περικοπές στους μισθούς των δημοσίων

υπαλλήλων και μάλιστα αυτή την εξωφρενική ληστεία την παρουσιάζουν σαν να πρέπει και να τους χρωστάμε χάρη. Επανερχόμαστε λοιπόν από κει που αρχίσαμε. Το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι πως θα σωθούν οι αποδόσεις των τραπεζών. Μικρή σημασία έχει αν οι τράπεζες είναι ελληνικές ή ξένες. Αν τα κλοπιμαία καταλήγουν σε χέρια ελληνικά ή γερμανικά. Έτσι κι αλλιώς οι πατριώτες καπιταλιστές που τόσο αγαπάνε την πατρίδα τα έχουν πάει όλα στην Ελβετία και την Κύπρο. Αυτοί έχουν ήδη εγκαταλείψει τον τιτανικό. Παρόλα αυτά έχουν αφήσει πάνω στη γέφυρα τους πολιτικούς τους υπάλληλους μα σαφείς εντολές. Το βαπόρι να παραμείνει στην ιδιοκτησία της άρχουσας τάξης. Τα χρέη που έχει το βαπόρι θα τα πληρώσουν οι επιβάτες της τρίτης θέσης. Ξεζουμίστε τους, βάλτε τους να δουλεύουν μέχρι να πληρωθούν τα χρέη. Όσο χρειαστεί. Με μισθούς και συντάξεις πείνας. Μόνο έτσι θα ξεπεραστεί η κρίση, μόνο έτσι θα επιβιώσει ο ελληνικός καπιταλισμός. Αυτός είναι πραγματικά πόλεμος. Πόλεμος ενάντια στην εργατική τάξη.

Πρόγραμμα έκτακτης ανάγκης

Η αριστερά και τα συνδικάτα θα πρέπει να αλλάξουν άρδην τακτική. Μια τακτική που επιμένει να παζαρεύει με μια κυβέρνηση που δηλώνει στα ίσα ότι τα ταμεία δεν έχει σάλιο δεν έχει κανένα νόημα. Στο βαθμό που όλοι πλέον έχουν συνειδητοποιήσει ότι η χρεοκοπία είναι προ των πυλών, κανείς δεν θα συσπειρωνόταν σε ένα πρόγραμμα που ζητάει αυξήσεις μισθών χωρίς να λείι συγκεκριμένα που θα βρεθούν τα λεφτά. Με τα δημόσια ταμεία άδεια, με τις τράπεζες χωρίς ρευστό, με την ανεργία να σπάει όλα τα ρεκόρ και με μια αστική τάξη που όχι μόνο δεν σκέφτεται να κάνει επενδύσεις, αλλά πως να την κάνει από τη χώρα. Προτάσεις του στυλ να πείσουμε τη Γερμανία και τη

Γαλλία να βοηθήσουν δεν διαφέρουν σε τίποτα από αυτό που κάνει ο Γ. Παπανδρέου, ο οποίος αυτό ακριβώς παζαρεύει. Μόνο θλίψη προκαλεί η εικόνα μιας αριστεράς να μιλάει για ένα μέτωπο των χωρών του νότου (μαζί και ο Μπερλουσκόνι;) που θα παλέψουν για να πείσουν το "Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να λάβει συγκεκριμένα μέτρα στήριξης των αδυνάτων χωρών και να βάλει ένα τέλος στα κερδοσκοπικά παιχνίδια των τραπεζών". Την ώρα που το νεοφιλελεύθερο μοντέλο καταρρέει η αριστερά αντί να ενδιαφέρεται για το πώς θα τονωθεί η ζήτηση θα έπρεπε να ασχολείται με το πώς θα κινητοποιήσει το προλεταριάτο εναντίον όλων αυτών που μας οδήγησαν στη χρεοκοπία, που όλα αυτά τα χρόνια πουύλαγαν παραμύθι για να πλουτίζουν και τώρα που τα κεφάλαιά τους δεν βρίσκουν διέξοδο, τώρα που η φούσκα τους είναι έτοιμη να σκάσει, μας ζητάνε να αυτοκτονήσουμε ομαδικώς μήπως και σωθούνε. Είναι καθαρή αυταπάτη αν δεν είναι απάτη να ζητάει κανείς από τις κυβερνήσεις να αντισταθούν στα κερδοσκοπικά παιχνίδια των τραπεζών. Μα είμαστε σοβαροί τώρα; Οι κυβερνήσεις αυτές είναι φερέφωνα των τραπεζών, τα στελέχη τους το πρωί δουλεύουν για την κυβέρνηση και το απόγευμα για τις τράπεζες.

Η αριστερά και το εργατικό κίνημα πρέπει να ξεδιπλώσει ένα ρεαλιστικό **πρόγραμμα έκτακτης ανάγκης τώρα**. Το σύνθημα να μην πληρώσουν οι εργάτες την κρίση πρέπει να συνοδεύεται από το αίτημα να για **στάση πληρωμών**. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να πληρώσουν την κρίση αυτοί που τη δημιούργησαν. Οι ανώνυμες αγορές αμέσως θα εμφανιστούν με όνομα και επίθετο. Να δούμε επιτέλους ποιοι είναι; Και πρώτα απ' όλα οι έλληνες τραπεζίτες, οι Λάτσηδες, οι Βγενόπουλοι, οι Κωστόπουλοι, οι Προβόπουλοι. Όλοι αυτοί που θα

νιώσουν το έδαφος να τρίζει κάτω από τα πόδια τους. Η απειλή της χρεοκοπίας θα γίνει αμέσως δικό τους πρόβλημα. Εξάλλου δεν έχουν ασφαλίσει τα ομόλογα; Έτσι δεν μας λένε; Αυτό δεν είναι τα CDS; Ας πάνε να τα πάρουνε εκεί που τα ασφαλίσανε. Οι ίδιοι λένε ότι σε ασφάλιστρα έχουν επενδυθεί 50 τρις \$ παγκοσμίως. Ε να λοιπόν, πηγαίνετε εκεί να πληρωθείτε. Τι φοβάστε μήπως τιναχτεί η φούσκα στον αέρα; Μήπως αποδειχτεί ότι έχετε πουλήσει τα ασφάλιστρα που κάνατε για το ομόλογα στον εαυτό σας. Ναι αλλά αυτό είναι δικό σας πρόβλημα. Να βρείτε όλους αυτούς τους γιάπηδες να ξεδιαλύνουν το κουβάρι και μόλις βρείτε την άκρη πάρτε τα από κει. Αυτό πρέπει να είναι το σύνθημα από δω και πέρα. Οι τοκογλύφοι, οι απατεώνες και οι κλέφτες να πληρωθούν με το νόμισμα που τους αξίζει. Στάση πληρωμών εδώ και τώρα. Θα το κάνει αυτό ο Γ. Παπανδρέου; Μάλλον όχι. Ναι αλλά άμα γίνει αυτό θα σταματήσουν να μας δανείζουν. Και τότε τι θα κάνουμε; Έχουμε φτάσει πλέον να θεωρούμε το παράλογο λογικό και το λογικό εξωφρενικό. Θεωρείται πλέον φυσιολογικό στην οικονομία να ζεις με δανεικά, να συνεχίσεις να δανείζεσαι ενώ χρωστάς κατά μέσο όρο 60000 ευρώ ανά άτομο, γιατί αλλιώς δεν θα έχεις να φας. Αν αυτό είναι γραμμένο σε κανένα βιβλίο οποιασδήποτε οικονομικής θεωρίας να μας το πούνε να πάμε να το διαβάσουμε και εμείς. Αυτή τη θεωρία μόνο κομπογιαννίτες και απατεώνες μπορεί να την λένε.

Ωστόσο η αριστερά δεν μπορεί να περιορίζεται μόνο στα λεφτά που φάγανε οι τράπεζες και οι βιομήχανοι. Είναι αλήθεια ότι γύρω από αυτούς ένα **πλήθος ανθρώπων έχει συμμετάσχει στο μεγάλο φαγοπότι**. Μεγαλογιατροί που για να τους μιλήσεις πρέπει να δώσεις φακελάκι, δικαστικοί που αμείβονται με 5 και με 10 χιλιάδες το μήνα, διευθυντές και μεγαλοστελέχη πρώην ΔΕΚΟ με μισθούς 200 χιλιάδων το χρόνων, και δίπλα σε αυτούς εκατοντάδες υπάλληλοι που με ψευτούπερωρίες,

Σάββατα Κυριακές, γιορτές κ.ο.κ. φτάνουν τις 100 χιλιάδες το χρόνο. Όλα αυτά για όσους έχουν τις άκρες με τη διοίκηση και τους μηχανισμούς της εξουσίας. Ένα ολόκληρο **σύστημα πελατειακών σχέσεων και αφαίμαξης της δημόσιας περιουσίας** έχει στηθεί εδώ και τριάντα χρόνια. Από κει και πέρα εξυπηρετήσεις, μίζες, γρηγορόσημα, επιδοτήσεις κάθε είδους. Λαμόγια που επί χρόνια τρωνε με χρυσά κουτάλια. Όλα αυτοί οι λούμπεν η αυλή των κυβερνητικών κομμάτων, άλλος με λιγότερα άλλος με περισσότερα στήριξε την εξουσία, συνέβαλε με τον τρόπο της στο να περάσουν αντεργατικά νομοσχέδια, να ιδιωτικοποιηθούν οι ΔΕΚΟ χωρίς να ανοίξει ρουθούνι, παίρνοντας μια πρόωρη σύνταξη αφού βεβαίως εξαφανίσουν τα ίχνη από κάθε είδους λαμογιές. Είναι αυτοί που τα προηγούμενα χρόνια έγιναν οι λαγοί του νεοπλουτισμού, που έτρεξαν να πάρουν δάνεια για να συνεχίσουν την καλοπέραση. Αυτοί που έριξαν τα εφάπαξ και χρήμα που βρέθηκε στα χέρια τους στη φούσκα του χρηματιστηρίου, συμβάλλοντας στο παραμύθι του νεοπλουτισμού. Και φυσικά παραδίπλα τα σώματα ασφαλείας και οι στρατιωτικοί που συνεχίζουν να βγαίνουν στη σύνταξη στην προχωρημένη ηλικία των 43 χρόνων αφού συμπληρώσουν 25 χρόνια υπηρεσία, με χάρισμα αλλά 5 πλασματικά και αφού έχουν απαλλαχτεί από τη στρατιωτική θητεία. Γι' αυτούς άραγε η Ευρωπαϊκή Ένωση γιατί δεν ζητάει να εξισωθούν τα όρια ηλικίας με τους υπόλοιπους κοινούς θνητούς που θα βγαίνουν στη σύνταξη στα 67; Γιατί η αριστερά δεν μιλάει για όλο αυτή την κρατικοδίαιτη αυλή της εξουσίας; Αυτοί είναι που έχουν βουλιάξει τα ταμεία. Με τις αριστοκρατικές τους αμοιβές την ώρα που η εργατική τάξη και η πλειοψηφία των δημοσίων υπαλλήλων κυρίως καθηγητές, δάσκαλοι, τίμιοι γιατροί και νοσηλευτές σε νοσοκομεία, εργαζόμενοι στην τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά και σε άλλες υπηρεσίες δουλεύουν σκληρά για 1000 και 1500 ευρώ. Η αριστερά δεν έχει κανένα λόγο να υπερασπίζεται την αυλή της

εξουσίας. Μόνο έτσι θα συσπειρωθούν οι πραγματικοί προλετάριοι. Αυτοί που αμείβονται με 700, 1000, ακόμα και 2000 ευρώ. Λιτότητα στην αυλή και πάνω απ' όλα στους βουλευτές που οι αμοιβές τους ξεπερνάνε κάθε φαντασία. Τολμάνε και μιλάνε για σπατάλες μετά από το σκάνδαλο της Ζήμενς, μετά τα πεταμένα 20 δις στους Ολυμπιακούς. Ας μας πούνε ποιοι φάγανε τα λεφτά και ποιοι πήρανε τις μίζες. Μιλάνε για σπατάλες στην υγεία, όταν δεκάδες δις εδώ και χρόνια φαγώθηκαν από τις φαρμακευτικές εταιρίες πλασάροντας τα πιο ακριβά φάρμακα με τη συνεργασία γιατρών και φαρμακευτικών εταιρειών. Και τώρα μας λένε ότι δεν έχουν να πληρώσουν τις συντάξεις των ανθρώπων που πλήρωναν χρόνια τις εισφορές τους. Αυτοί λοιπόν που όλα αυτά τα χρόνια ήξεραν χαρτί και καλαμάρι τι συμβαίνει τώρα ισχυρίζονται ότι πρέπει να σταματήσει η σπατάλη.

Καμία ανοχή πλέον σε όλους αυτούς. Η αριστερά ας μιλήσει στα ίσα και αμέσως θα βρει την υποστήριξη που χρειάζεται. Γιατί ελλειμματικοί προϋπολογισμοί; Όχι, ας κοπούν από τις μίζες, τις εξωφρενικές αμοιβές των στελεχών, των εργολάβων. Να σταματήσει τώρα το σκάνδαλο των πρόωρων συντάξεων στην αστυνομία και το στρατό. Τέλος στον επαγγελματικό στρατό, τέρμα στις φρεγάτες, τα Λέοπαρντ και τα F16. Τέρμα στις εξωφρενικές αμοιβές δικαστικών, βουλευτών, στελεχών της δημόσιας διοίκησης. Καμία αμοιβή πάνω από 3000 ευρώ το μήνα. Να απαγορευτούν όλες οι υπερωρίες. Να δοθεί δουλειά στους άνεργους. Αυτές είναι οι περιττές σπατάλες για τις οποίες δεν ακούγεται κιχ. Οι σπατάλες του βαθέως κράτους, των πραιτοριανών της εξουσίας, αυτών που τρώνε χωρίς να παράγουν τίποτα. Δισεκατομμύρια ευρώ τσάμπα και βερεσέ. Ας μιλήσει η αριστερά αυτή τη γλώσσα και αμέσως θα καταλάβουν αυτοί που πρέπει.

Αυτό που χρειάζεται τώρα είναι ένα τέτοιο πρόγραμμα έκτακτης ανάγκης. Που όχι μόνο θα αποκαλύπτει τους απατεώνες αλλά θα τους βάλει μια και καλή στη θέση τους. **Το μπλοκ εξουσίας πρέπει να αποκαλυφθεί και να σαρωθεί.** Το πανηγύρι πρέπει να λάβει τέλος. Οι αλλαγές πράγματι θα είναι επώδυνες και βίαιες. Ταυτόχρονα θα πρέπει να είναι και δίκαιες. Να πληρώσουν αυτοί. Ακόμα και αν έφυγαν τα κεφάλαιά τους, παραμένουν ακόμα εδώ, τα σπίτια τους, οι βίλες τους, τα οικόπεδά τους, οι πισίνες τους, τα εξοχικά τους. Παραμένουν επίσης οι οπαδοί τους, οι οποίοι περιμένουν να περάσει η μόρα για να συνεχίσουν το φαγοπότι. Σε βάρος της μεγάλης πλειοψηφίας της εργατικής τάξης, των μεταναστών, των ανέργων, των μικροεπαγγελματιών που παλεύουν για ένα κομμάτι ψωμί. Των αγροτών που δεν πλούτισαν από τις επιδοτήσεις. Αυτό δεν μπορεί πλέον να γίνεται ανεκτό. Μπορεί ο Παπανδρέου και η κυβέρνησή του να συγκρουστεί με αυτό το σύστημα; Όχι βέβαια, με τι να συγκρουστεί με τον εαυτό της;. Γι' αυτό και **ο αγώνας θα πρέπει να κατευθυνθεί εναντίον της κυβέρνησης.** Όσο παραμένουν στη γέφυρα δεν υπάρχει καμία ελπίδα.

Η αριστερά, **οι εργαζόμενοι** αυτοί που πραγματικά παράγουν πλούτο σε αυτή τη χώρα θα πρέπει **να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους.** Οι λωποδύτες πρέπει να απομακρυνθούν άμεσα από κάθε υπεύθυνο πόστο. Το επικίνδυνο δεν είναι να σταματήσει ο δανεισμός, ούτε να φύγει η χώρα από το ευρώ. Έτσι κι αλλιώς αυτά τα δάνεια δεν βοηθάνε σε τίποτα παρά μόνο για να συνεχίσουν να τρώνε οι τράπεζες και οι απατεώνες. Το ευρώ επίσης δεν αξίζει τίποτα. Η ευρωζώνη επίσης. Το ίδιο άχρηστο θα είναι ένα μέτωπο με τον Μπερλουσκόνι και με τον Θαπατέρο. Ένα μέτωπο έχει αξία αυτή την ώρα. Αυτό της

ευρωπαϊκής εργατικής τάξης ενάντια στους καπιταλιστές και τις κυβερνήσεις τους. Αυτό το μέτωπο όμως απαιτεί κίνηση και εναλλακτικό σχέδιο. Η αριστερά χρειάζεται επειγόντως να κάνει μια απότομη στροφή. Και αν πραγματικά μιλάμε για ρήξη και ανατροπή ας αναλάβουμε τις ευθύνες μας. Δεν αρκεί να συμπεριφερόμαστε σαν κίνημα διαμαρτυρίας. Αν δεν θέλουμε να λεηλατείται η δημόσια περιουσία πρέπει να απαλλαγούμε από τους καπιταλιστές. Για να απαλλαγούμε από τους καπιταλιστές θα πρέπει να τσακίσουμε το κράτος και τους μηχανισμούς που υπερασπίζονται αυτό το σύστημα, αυτές τις παραγωγικές σχέσεις, και πάνω από όλα την ατομική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής. Σε τελευταία ανάλυση ο καπιταλισμός δεν μπορεί να λειτουργήσει αλλιώς.

‘ΚΟΚΚΙΝΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ’

*«ομάδα συζήτησης και παρέμβασης
για το διεθνισμό και την εργατική εξουσία»*

Θ' αφήσουμε την κοινωνία
να βουλιάξει μαζί με τον
χρεωκοπημένο καπιταλισμό;

ΥΠΑΡΧΕΙ ΛΥΣΗ!!!

► ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΕΞΟΔΟΣ

από τη καπιταλιστική αποσύνθεση!

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΧΑΟΣ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ...

- Κοινωνικοποίηση τραπεζών, βιομηχανίας, ενέργειας
- Σχεδιασμός οικονομίας με εργατικό κοινωνικό έλεγχο

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ...

- Εξουσία των εργαζομένων
- Δημοκρατία των εργατικών συμβουλίων

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ.

ΥΠΕΡΑ «ΓΕΡΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» ΤΩΝ ΕΛΠΙΣΤΑΣΤΩΝ

- Διεθνιστική πάλη για μια ενωμένη Σοσιαλιστική Ευρώπη

"Κόκκινη Ορχήστρα" Αντικών Προαστίων Αθήνας
«μάδα συζήτησης και παρέμβασης
για το διεθνισμό και την εργατική εξουσία»